

ที่ รน ๐๐๑๗.๓ / ๒๕๖๖

ศาลากลางจังหวัดระนอง
ถนนเพชรเกษม รน ๘๕๐๐

๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง กรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกหน่วยงาน นายอำเภอทุกอำเภอ
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง นายกเทศมนตรีเมืองระนอง และนายกเทศมนตรีเมืองบางริ้น

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๔.๒/ว ๑๐๓๔๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องผลการพิจารณาข้อหารือ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขยายผลอดตตลาดทรัพย์สินที่ยึดโดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และขอความเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอนตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเสนอ ซึ่งคณะกรรมการรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. รับทราบผลการพิจารณาข้อหารือ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขยายผลอดตตลาดทรัพย์สินที่ยึดโดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (เรื่องเสร็จที่ ๗๖๕/๒๕๖๖) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒. ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน ตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเสนอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายราชัน ภานุอรุณ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานอำนวยการ

โทร. ๐-๗๗๔๐-๐๑๖๕

โทรสาร ๐-๗๗๔๐-๐๑๖๖

หมายเหตุการติดต่อไว้ต่อไปนี้

16754

เดือนที่ปัจจุบัน.....

วันที่.....๑๐ ๐๙ ๒๕๖๔

เวลา.....

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

ผู้รับ..... - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ที่ มท ๐๒๐๘.๒/๑๐๗๔

๒๕๖๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง กรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละชั้นตอน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๓/ว ๔๐๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖
๑๖๗๕๔/กทม. ๑๐๒๐๐

ด้วยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอเรื่อง ผลการพิจารณาข้อหารือ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึด โดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และความเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละชั้นตอนตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเสนอ ซึ่งคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ ดังนี้ -

๑. รับทราบผลการพิจารณาข้อหารือ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขายทอดตลาด ทรัพย์สินที่ยึดโดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง (เรื่องเสร็จที่ ๑๖๗๕/๒๕๖๖) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒. ให้หน่วยงานของรัฐถือเป็นปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละชั้นตอน ตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเสนอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย.

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายช้านาลวิทย์ เตชะตัน)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักกฎหมาย (ปรีฟศุชา)
โทร. ๐-๒๒๒๒-๒๘๔๘

สำนักกฎหมาย ศป.
เลขที่บ. 4102
วันที่ 16 ต.ค. 2566
เวลา 15.24 น. ๙๖๘

หน้าที่ ๒๔๒๙
วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๖๖
เวลา ๑๗.๓๐ น.

พ.ท. ๕๐๔๓
วันที่ ๑๒ พ.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๗.๓๐ น.
หน้าที่ ๒๔๒๙

ที่ นร ๐๕๐๓/๔ ๙๐๕

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง กรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๕๑๑/๑๓๖
ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง ผลการพิจารณาข้อหารือ
เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขายยาเสื่อมที่ยืดโดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับ
ของมาตรการบังคับทางปกครอง ของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และขอความเห็นชอบ
ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
ในแต่ละขั้นตอนตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเสนอ มาเพื่อดำเนินการ ความละเมิดประภูมิ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖

๑. รับทราบผลการพิจารณาข้อหารือ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขายยาเสื่อม
ที่ยืดโดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง (เรื่องเสร็จที่ ๗๖๕/๒๕๖๖) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒. ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามกรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน ตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐญา อนันตศิลป์)
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ที่ นท 0102/ ๓๗๓๗

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๖๒ (ภาษาไทย)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๕ (ตัวเลขเดิม/๐๓)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

๑๙ ต.ค. ๒๕๖๖

(นายชัยวัฒน์ ดาวสอดเครว)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หน.ก.

จนท. จิราภรณ์ ๑๖ ต.ค. ๒๕๖๖

ที่ นร ๐๙๑๑/๑๓๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖.

เรื่อง ขอหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการจำหน่ายทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดจากการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๗๐๒.๑.๗/๙๑๙๐
ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๖

(๒) บันทึกคณะกรรมการวิจัยปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดโดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดจากการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง นั้น

บันทึกนี้ คณะกรรมการวิจัยปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกคณะกรรมการวิจัยปฏิบัติราชการทางปกครอง ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒) ดังนี้ โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนสำนักงาน ปปง. และผู้แทนจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง

อนึ่ง คณะกรรมการวิจัยปฏิบัติราชการทางปกครองมีข้อสังเกตว่า กรณีตามที่หารือมาแล้ว ประการกระทำการที่ทำความผิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และมีการหารือมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานถึง ๒๓ ปี แม้ว่าจะมีการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อรับร่วมเอกสารหลักฐาน การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน รวมถึงการใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งดังกล่าว แต่จนกระทั่งปัจจุบัน ที่น่วงงานของรัฐยังไม่สามารถดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ครบถ้วนได้ อีกทั้งในแต่ละขั้นตอน ที่น่วงงานของรัฐใช้ระยะเวลามากเกินสมควรซึ่งความล่าช้าดังกล่าวทำให้ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดได้รับการขายทอดตลาดเสื่อมค่า เสื่อมมูลค่าซึ่งความเสียหายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่จะไม่ได้รับชำระค่าสินไหมทดแทนให้ครบถ้วน ทำให้ต้องยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติม รวมถึงความเสียหายน้ำด้วยความท่าให้ไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องได้ สมควรที่คณะกรรมการรัฐธรรมนูญจะมีมติกำหนดรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการนี้ประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนี้

๑. หน่วยงานของรัฐต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ภายในหนึ่งสิบวันนับแต่ทราบความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่มีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยได้รับความเสียหาย การดำเนินการดังกล่าวต้องกระทำการในหนึ่งร้อยสิบวันนับแต่ทราบความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานของรัฐ

๒. หน่วยงานของรัฐต้องออกคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือกระบวนการคดสั่ง แล้วแต่กรณี

๓. กระทรวงการคลังต้องพิจารณาเรื่องที่หน่วยงานของรัฐส่งมาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้แล้วเสร็จ และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบเพื่อถือปฏิบัติ ภายใต้หนึ่งร้อยสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากหน่วยงานของรัฐ

๔. หน่วยงานของรัฐต้องเริ่มดำเนินการบังคับทางปกครองภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาที่แจ้งเตือนให้ชำระค่าสินไหมทดแทนและผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ปฏิบัติตาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

๑๗๐๘
๑๗๐๘

ขอแสดงความนับถือ

S. Sarabhan

(นายปกรณ์ นิติพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายปักรอง
ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปักรอง
โทร. ๐๘ ๘๐๒๔ ๘๑๖๑ (นางสริสาฯ)
โทรสาร ๐ ๒๑๒๓ ๘๐๒๓
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th
อีเมลล์ อีเล็กทรอนิกส์ sarabhan@ocs.go.th

สำเนาถูกต้อง^๒
(นายกานุมาศ อิติพันธ์)
นิติกร

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการขยายผลตลาดทรัพย์สิน
ที่ยึดโดยไม่แจ้งผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง^๑

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือ ที่ สช ๐๒๐๒.๑/๕๑๘๓ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยจังหวัดเพชรบูรณ์มีหนังสือ ที่ พช ๐๐๒๗.๐๐๑/ว.๒๑๖๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ หนังสือ ที่ พช ๐๐๒๗.๐๐๑/ว.๓๗๙ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ และหนังสือ ที่ พช ๐๐๒๗.๑๕๙๘ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ เรียกให้นาง ค. ในฐานะผู้กระทำทุจริตรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ เป็นเงินจำนวน ๑,๐๖๔,๑๕๕ บาท เมื่อนาง ค. ได้รับแจ้งคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีได้อุทธรณ์คัดค้านคำสั่งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดยอมทำให้คำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด และมีผลผูกพันให้นาง ค. ต้องชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทน แต่นาง ค. มิได้ชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทน ตามคำสั่งดังกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยจังหวัดเพชรบูรณ์จึงมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗. ต่อไป

ในการนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง แก่กรณีดังของนาง ค. จำนวนสองคัน ซึ่งจังหวัดเพชรบูรณ์มีหนังสือ ที่ พช ๐๐๓๒.๐๐๙/๔๔๗ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ แจ้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ให้นำรายนั้นจำนวนสองคันดังกล่าวส่งคืนจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อดำเนินการบังคับตามมาตรการบังคับทางปกครอง แต่เนื่องจากจังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ระหว่างการหารือแนวทางปฏิบัติ หลักเกณฑ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงมีหนังสือ ที่ พช ๐๐๓๒.๐๐๙/๔๗๖๕ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ แจ้งสำนักงาน ปปง. ถึงการยึด อายัด และขอความอนุเคราะห์ให้จัดเก็บรักษาทรัพย์สินของนาง ค. ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือแจ้งสำนักงาน ปปง. ขอรับรายนั้นสองคันดังกล่าวคืนจากสำนักงาน ปปง. และในขณะนี้รอดูรายนั้นสองคันดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขแล้ว

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วขอเรียนว่า เมื่อจังหวัดเพชรบูรณ์ มีการดำเนินการยึด อายัด และขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงาน ปปง. จัดเก็บรักษาทรัพย์สินของนาง ค. ไว้ก่อน อันเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนในการขอให้ยึดทรัพย์สินของนาง ค. ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองแล้ว ส่วนการที่เจ้าหน้าที่จะขยายผลตลาดเมื่อใดนั้น เป็นขั้นตอนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่บังคับทางปกครอง แม้เจ้าหน้าที่บังคับทางปกครองจะดำเนินการขยายผลตลาดทรัพย์สินดังกล่าวเกินกว่าสิบปี ก็ถือได้ว่าสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้บังคับคดี

^๑ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑/๑๖๖ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ตามคำสั่งภายในสิบปีแล้ว แต่เนื่องจากการขายหอดตลาดทรัพย์สินที่ได้จากการบังคับทางปกครอง ตามกฎหมายกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายหอดตลาด ทรัพย์สิน และกำหนดอำนาจของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีให้เป็นอำนาจของหัวหน้า หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๕ สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุขจึงอาจดำเนินการขายหอดตลาดรถยนต์ของนาง ค. ตามกฎหมายดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม ปรากฏข้อเท็จจริงว่า หนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ พช ๐๐๓๒.๐๐๙/๘๒๖๕ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ แจ้งค่าสั่งยึดให้สำนักงาน ปปง. ทราบ แต่มิได้แจ้งให้นาง ค. ซึ่งเป็น ผู้ต้องรับสิทธิ์ในรถยนต์ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้ยังคำสั่งยึด ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. กรณีสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขโดยจังหวัดเพชรบูรณ์ออกคำสั่งยึด รถยนต์สองคันของนาง ค. ตามหนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ พช ๐๐๓๒.๐๐๙/๘๒๖๕ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ขอยึด อายัด และขอความอนุเคราะห์ให้จัดเก็บภาษีทรัพย์สินของนาง ค. ไว้ก่อน เป็นคำสั่งยึดที่ขอบคุณภาพตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ หรือไม่

๒. หากคำสั่งยึดตามหนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ พช ๐๐๓๒.๐๐๙/๘๒๖๕ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เป็นคำสั่งยึดที่ขอบคุณภาพตามพระราชบัญญัติราชการทางปกครอง ดังกล่าวจะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสิบปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ ชุดใช้เงินด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งนำมานำ ใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การบังคับทางปกครอง

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนสำนักงาน ปปง. และผู้แทนจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริง เพิ่มเติมว่า สำนักงาน ปปง. มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีการนำส่งรถยนต์กระเบนจำนวนหนึ่งคันและรถยนต์เก่งจำนวนหนึ่งคันของ นาง ค. ให้แก่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลเมืองเพชรบูรณ์ดำเนินการในคดีอาญาเพื่อคุ้มครอง สิทธิของผู้เสียหาย คือ โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ แต่พนักงานสอบสวนมิได้ยึดรถยนต์ไว้เป็นของกลาง ในคดีอาญา รวมถึงไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากขอรับรถยนต์ไปเก็บรักษาไว้ทำให้รถยนต์ทั้งสองคัน ยังอยู่ในความครอบครองของสำนักงาน ปปง. ต่อมาจังหวัดเพชรบูรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงสำนักงาน ปปง. ขอยึดรถยนต์สองคันของนาง ค. โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๑ (๓) แห่งกฎหมาย ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ และขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงาน ปปง. เก็บรักษาทรัพย์สินของนาง ค. ไว้ก่อน ทั้งนี้ การเก็บรักษารถยนต์ทั้งสองคันของสำนักงาน ปปง. ภายหลังวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เป็นการดำเนินการตามหนังสือขอความอนุเคราะห์ มิใช่เป็นการยึดตามกฎหมายว่าด้วยการบังคับ และปรับปรามการฟอกเงิน สำนักงาน ปปง. จึงมิได้มีการแจ้งให้เจ้าของทรัพย์สินทราบ นอกจากนั้น จังหวัดเพชรบูรณ์ก็มิได้แจ้งให้นาง ค. ซึ่งเป็นผู้ต้องรับสิทธิ์ในรถยนต์และอยู่ภายใต้มาตรการบังคับ ทางปกครองทราบถึงการยึดรถยนต์ทั้งสองคันดังกล่าวเช่นกัน

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพียงประเด็นเดียวว่า กรณีที่มีการออกคำสั่งยึดถอนต์สองคันของนาง ค. ตามหนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ พข ๐๐๓๒.๐๐๙/๔๒๖๕ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยจังหวัดเพชรบูรณ์ แจ้งคำสั่งยึดให้สำนักงาน ปปง. ทราบ และขอความอนุเคราะห์ให้เก็บรักษาทรัพย์สินของนาง ค. ไว้ก่อน แต่ไม่ได้แจ้งให้นาง ค. ซึ่งเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในถอนต์ทราย จังหวัดเพชรบูรณ์ จะต้องขายทอดตลาดถอนต์สองคันดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในสิบบีนบับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้เงินด้วยหรือไม่ และมีความเห็นว่า ในการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน มาตรา ๕๗^๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ กำหนดให้นำวิธีการยึด การอัยด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่การบังคับทางปกครองด้วย โดยต้องดำเนินการบังคับให้เสร็จสิ้นภายในสิบบีนบับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกคำสั่งให้ชำระเงิน ตามที่คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้ให้ความเห็นเป็นแนวทางไปในเรื่องเสร็จที่ ๔๔/๒๕๕๔

สำหรับกรณีตามที่หารือมาแล้วนี้ จังหวัดเพชรบูรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรียกให้นาง ค. รับผิดชอบใช้ค่าสินใหม่ทดแทน ส่วนหนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นการแจ้งผลการพิจารณาความรับผิดทางลักษณะ ของเจ้าหน้าที่ตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง และให้นาง ค. ชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนภายใต้บังคับหนังสือ หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วยังไม่ชำระ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยการยึดหรืออัยดทรัพย์สินและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบด้วย มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ ต่อไป ซึ่งมีลักษณะเป็นหนังสือเดือนให้นาง ค. ชดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนภายใต้บังคับหนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงสำนักงาน ปปง. ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เก็บรักษาทรัพย์สินของนาง ค. ไว้ แจ้งว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ยึดถอนต์ทั้งสองคัน

^๑ มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบด้วย ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเดือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวันถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออัยดทรัพย์สินของผู้นั้น และขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอัยด และการขายทอดตลาดค่าทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออัยดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายระหว่าง

มาตรา ๒๗๑ ถ้าค่าความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามค่าพิพากษา) ไม่ได้ปฏิบัติตามค่าพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน ค่าความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะ (เจ้าหนี้ตามค่าพิพากษา) ของที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามค่าพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิบบีนบับแต่วันมีค่าพิพากษาหรือคำสั่ง โดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามค่าพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหารือข้อกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางปกครอง ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๖/๔๔ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ของนาง ค. โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๑ (๓) แห่งกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงเป็นการออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๗ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ดูแลใช้ค่าสินใหม่ทดแทนแล้ว

อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จังหวัดเพชรบุรีหรือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมิได้แจ้งคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองให้นาง ค. ทราบ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐๓^๗ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นที่กำหนดว่า การยึดสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างของลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้เจ้าพนักงานบังคับคดีนำเอาทรัพย์สินนั้นมาและฝากไว้ ณ สถานที่ใดหรือแก่บุคคลใดตามที่เห็นสมควร และแจ้งการยึดนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบ ซึ่งการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีซึ่งต้องเสียหายเพรราชเดชดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนหรือแก้ไขคำบังคับ หมายบังคับคดี หรือคำสั่งดังกล่าวหั้งหมดหรือบางส่วน หรือมีคำสั่งอย่างใดตามที่ศาลเห็นสมควรได้ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๙๖ วรรคหนึ่งและวรรคสาม^๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ข้อ ๑ การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ได้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ที่ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด

ฯลฯ

๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

๘ มาตรา ๓๐๓ การยึดเอกสารและสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้นให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดทำโดย

(๑) นำเอาเอกสารหรือทรัพย์สินนั้นมาและฝากไว้ ณ สถานที่ใดหรือแก่บุคคลใดตามที่เห็นสมควร และแจ้งการยึดนั้นให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบ หรือ

(๒) มอบไว้ในความอารักษษาของลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยความยินยอมของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรอมอบไว้ในอารักษษาของบุคคลอื่นได้ซึ่งครอบครองทรัพย์สินนั้นอยู่และแจ้งการยึดให้ลูกหนี้หรือบุคคลเช่นว่านั้นทราบ กับต้องกระทำให้การยึdnนั้นเห็นประจักษ์แจ้ง โดยการประทับตราหรือกระทำโดยอิริอื่นใดที่สมควร

การยึดสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างนั้น ครอบไปถึงดอกผลแห่งทรัพย์นั้นด้วย

๙ มาตรา ๒๙๖ ในกรณีที่คำบังคับ หมายบังคับคดี หรือคำสั่งศาลในข้อบังคับคดีฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้ เมื่อศาลมีอำนาจสมควรไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง หรือเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีรายงานต่อศาล หรือเมื่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีซึ่งต้องเสียหายเพรราชเดชดังกล่าวยื่นคำร้องต่อศาล ให้ศาลมีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำบังคับ หมายบังคับคดี หรือคำสั่งดังกล่าวหั้งหมดหรือบางส่วน หรือมีคำสั่งอย่างใดตามที่ศาลเห็นสมควร

ฯลฯ

(มีต่อหน้าด้านไป)

ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น และมาตรา ๒๙๕ วรรคหนึ่งแล้วรอดำเนินการ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันก็บัญญัติ ในทำนองเดียวกัน ดังนั้น คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๓๐๓^(๑) (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง นาง ค. จึงอาจยื่นคำร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้สั่งเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งยึด รถยนต์ทั้งสองคันดังกล่าวในเวลาได้ฯ ก่อนที่การบังคับคดีได้เสร็จสิ้นลงได้ แต่ต้องไม่ข้ากว่าสิบหัววัน นับแต่วันที่นาง ค. ทราบ เมื่อจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ออกคำสั่งยึดรถยนต์ทั้งสองคันของนาง ค. อันเป็นการออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๗^(๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐออกคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนแล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๗๑^(๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จังหวัดเพชรบูรณ์จึงชอบที่จะดำเนินการบังคับทางปกครองโดยการขายทอดตลาด ทรัพย์สินเพื่อนำเงินมาชำระค่าสินใหม่ทดแทนต่อไปจนแล้วเสร็จได้ เว้นแต่นาง ค. จะยื่นคำร้องดังกล่าว ข้างต้นก่อนการขายทอดตลาดซึ่งเป็นเวลาที่การบังคับคดีเสร็จสิ้นลง ดังนั้น หากจังหวัดเพชรบูรณ์ จะดำเนินการให้ชอบด้วยมาตรา ๓๐๓ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ก็อาจแจ้ง คำสั่งยึดให้นาง ค. ทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๕)

การยื่นคำร้องตามมาตรานี้อาจกระทำได้ไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดีได้เสร็จลง แต่ต้องไม่ข้ากว่าสิบหัววันนับแต่วันที่ทราบข้อความหรือพฤติกรรมใดเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น แต่ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำร้อง ต้องมีได้ดำเนินการอันได้ขึ้นใหม่หลังจากได้ทราบเรื่องฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้แล้วหรือต้องมีได้ให้สัตยาบัน แก่การกระทำนั้น และในการนี้เข่นว่า ผู้ยื่นคำร้องจะขอต่อศาลในขณะเดียวกันนั้นให้มีคำสั่งด้วยการบังคับคดีไว้ ในระหว่างวินิจฉัยข้อหาดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๒๙๕ ในกรณีที่ค้านบังคับ หมายบังคับคดี หรือคำสั่งศาลในข้อบังคับคดีนี้ได้เสร็จลง ผิดกฎหมาย หรือฝ่าฝืนกฎหมาย เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จำเป็นจะต้องเพิกถอนหรือแก้ไขคำบังคับ หมายบังคับคดี หรือคำสั่งดังกล่าวนั้น เพื่อศาลมีอำนาจฟ้องฟันต่อทบทบัญญัติแห่งลักษณะนี้แล้วหรือต้องมีได้ให้สัตยาบัน แก่การกระทำนั้น และในการนี้เข่นว่า ผู้ยื่นคำร้องจะขอต่อศาลในขณะเดียวกันนั้นให้มีคำสั่งด้วยการบังคับคดีไว้ ในระหว่างวินิจฉัยข้อหาดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองอาจกระทำได้ไม่ว่าในเวลาใดก่อนการบังคับคดี ได้เสร็จลง แต่ต้องไม่ข้ากว่าสิบหัววันนับแต่วันที่ได้ทราบข้อความหรือพฤติกรรมใดเป็นมูลแห่งข้ออ้างนั้น ทั้งนี้ ผู้ยื่นคำร้องต้องมีได้ดำเนินการอันได้ขึ้นใหม่หลังจากได้ทราบเรื่องบทบัญญัติ ผิดกฎหมายแล้ว หรือต้องมีได้ให้สัตยาบันแก่การกระทำนั้น และในการนี้เข่นว่า ผู้ยื่นคำร้องจะขอต่อศาลในขณะเดียวกันนั้น ให้มีคำสั่งด้วยการบังคับคดีไว้ในระหว่างวินิจฉัยข้อหาดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^(๑)โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น^(๒)โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น^(๓)โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

หรือปิดเอกสารไว้ในที่แผลเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้นั้น หรือมอบหมายเอกสารไว้แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแล้วปิดประกาศแสดงการที่ได้มอบหมายดังกล่าว หรือลงโฆษณา หรือทำวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๕๐^{๓๔} แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

อนึ่ง คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีข้อสังเกตว่า กรณีตามที่หารือมาแล้วนี้ ปรากฏการกระทำความผิดดังต่อไปนี้ พ.ศ. ๒๕๕๓ และมีการหารือมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ยาวนานถึง ๒๓ ปี แม้ว่าจะมีการสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อรับรวมเอกสารหลักฐาน การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน รวมถึงการใช้มาตรการบังคับตามคำสั่งดังกล่าว แต่จนกระทั่งปัจจุบัน หน่วยงานของรัฐยังไม่สามารถดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เพื่อให้ได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ครบถ้วนได้ อีกทั้งในแต่ละขั้นตอน หน่วยงานของรัฐใช้ระยะเวลามากเกินสมควรซึ่งความล่าช้าดังกล่าวทำให้ทรัพย์สินที่ยืดหรืออายัดได้เพื่อการขายทอดตลาดเสื่อมค่า เสื่อมราคายังความเสียหายให้แก่น่วยงานของรัฐที่จะไม่ได้รับชำระค่าสินไหมทดแทนให้ครบถ้วน ทำให้ต้องยืดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติม รวมถึงความเสียหายที่คดีจะขาดอายุความทำให้ไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องได้ ส่วนคราวที่คณะกรรมการรัฐมนตรีจะมีมติกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรา ๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนี้

๓๔ มาตรา ๒๕๐ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจส่งเอกสารเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งด้านบทบัญญัติในลักษณะ ๒ แห่งภาคนี้ และให้รายงานการส่งเอกสารนั้นรวมไว้ในสำนวนการบังคับคดีด้วย ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๘ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

นอกจากการส่งเอกสารตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจสั่งให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยทางไปรษณีย์ตัวพิเศษในประเทศไทยได้ โดยให้ผู้มีหน้าที่นำส่งเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าเอกสารที่ส่งโดยเจ้าพนักงานไปรษณีย์มีผลเสียมือนเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้ส่งและให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๗๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าการส่งเอกสารไม่สามารถกระทำได้ดังที่บัญญัติไว้ด้วยกรณีและวรรคสอง เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจสั่งให้ส่งโดยวิธีอื่นแทนได้ ก่าวกือ ปิดเอกสารไว้ในที่แผลเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ หรือลงโฆษณา หรือทำวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้มีผลใช้ได้ต่อเมื่อกำหนดเวลาสิบหัวันหรือระยะเวลาหนึ่งกว่าหนึ่งเดือนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควรกำหนดไว้ล่วงพ้นไปแล้ว นับแต่เวลาที่เอกสารหรือประกาศแสดงการมอบหมายนั้นได้ปิดไว้หรือการโฆษณาหรือวิธีอื่นใดตามที่เจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งนั้นได้ทำหรือได้ดัดตนแล้ว

การส่งเอกสารให้แก่คู่ความและบุคคลภายนอก ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานของบุคคลดังกล่าวในกรณีดังต่อไปนี้ ถ้าไม่มีข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจสั่งให้ส่งโดยทางไปรษณีย์ตัวพิเศษระหว่างประเทศหรือผู้ประกอบกิจการรับส่งพัสดุภัณฑ์ระหว่างประเทศ หรือโดยผู้代理人ระหว่างประเทศยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศ หากไม่อนาจกระทำได้ เพราะเหตุที่ภูมิลำเนาและสำนักทำการงานของบุคคลดังกล่าวไม่ปรากฏหรือพระเนตรอื่นใดหรือเมื่อได้ดำเนินการสั่งให้แก่คู่ความหรือบุคคลภายนอกแล้วแต่ไม่อาจทราบผลการสั่งได้ ถ้าเจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นสมควร ให้มีอำนาจสั่งให้ส่งเอกสารโดยวิธีอื่นแทนได้ ก่าวกือ ปิดเอกสารไว้ในที่แผลเห็นได้ง่าย ณ สำนักงานที่ตั้งของเจ้าพนักงานบังคับคดี หรือลงโฆษณา หรือทำวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร

๑. หน่วยงานของรัฐต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันนับแต่ทราบความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานของรัฐ เว้นแต่มีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยได้รับความเสียหาย การดำเนินการดังกล่าวต้องกระทำภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่ทราบความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานของรัฐ

๒. หน่วยงานของรัฐต้องออกคำสั่งให้เขตใช้กำลังในหมวดแทนภัยในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หรือกระบวนการคดี

๓. กระทรวงการคลังต้องพิจารณาเรื่องที่หน่วยงานของรัฐส่งมาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้แล้วเสร็จ และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบเพื่อถือปฏิบัติ ภายนอกนี้ร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากหน่วยงานของรัฐ

๔. หน่วยงานของรัฐต้องเริ่มดำเนินการบังคับทางปกครองภัยในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ นับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาที่แจ้งเตือนให้ชำระค่าสินไหมทดแทนและผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งให้เขตใช้ค่าสินไหมทดแทนไม่ปฏิบัติตาม

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการคุณภาพ

กรกฎาคม ๒๕๖๖